

24 municipis de la Noguera i el Jussà queden inclosos en la zona del Montsec certificada per la Fundació Starlight com a Destí Turístic

- **S'amplia així el nombre de les localitats implicades en relació a les setze que formaven part de l'extingit Consorci del Montsec**
- **Onze d'aquests municipis també han estat distingits com a Reserva Starlight, d'especial qualitat del cel nocturn i compromís per a la seva protecció**

La Fundació Starlight, avalada per la Unesco, ha inclòs en la delimitació de la zona del Montsec certificada com a Destí Turístic un total de 24 municipis pertanyents a les comarques de la Noguera i el Pallars Jussà (amb abast total o parcial dels termes municipals). Aquesta decisió incrementa en vuit el nombre de municipis integrats en el projecte de desenvolupament turístic del Montsec al voltant del recurs del cel nocturn de qualitat respecte dels setze que formaven part de l'extingit Consorci del Montsec.

L'anunci ha estat fet avui, al Centre d'Observació de l'Univers del Montsec, en el transcurs de l'acte de lliurament de la certificació que ha efectuat el vicepresident de la Fundació Starlight i director de l'Institut d'Astrofísica de les illes Canàries, Francisco Sánchez, al conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila. Hi han assistit el president de la Comissió de Seguiment del Montsec i delegat del Govern, Ramon Farré; el vicepresident de l'ens i president de la Diputació de Lleida, Joan Reñé; l'alcalde d'Àger, Lluís Ardiaca; els presidents dels consells comarcals de la Noguera i del Pallars Jussà, Pere Prat i Joan Ubach; el coordinador de la iniciativa Starlight, Cipriano Marín; el director científic del Parc Astronòmic del Montsec, Salvador Ribas; alcaldes de l'àrea d'influència del Montsec i representants del sector turístic de la zona.

Els Destins Turístics Starlight són indrets visitables que compten amb qualitats excel·lents per a la contemplació del cel i la realització d'activitats turístiques relacionades amb aquest recurs. L'objectiu d'aquesta certificació, que valora conjuntament per primer cop ciència i turisme, és garantir poder gaudir de l'observació del cel i descobrir els valors naturals, culturals i paisatgístics vinculats. En aquests moments, a banda del Montsec, hi ha cinc llocs al món certificats com a destí turístic Starlight: la illa de la Palma, la Reserva de

Biosfera de La Rioja, Granadilla de Abona (Tenerife), Alqueva (Portugal) i Costiera (Itàlia).

Dels 24 municipis inclosos en la zona del Montsec certificada per la Fundació Starlight com a Destí Turístic, 18 pertanyen a la Noguera. Són Àger, Os de Balaguer, Ivars de Noguera, Algerri, Castelló de Farfanya, Balaguer, la Sentiu de Sió, Cubells, Foradada, Artesa de Segre, Ponts, Oliola, Tiurana, la Baronia de Rialb, les Avellanès i Santa Linya, Camarasa, Alòs de Balaguer i Vilanova de Meià. Els altres 6 municipis formen part del Pallars Jussà. Es tracta de Sant Esteve de la Sarga, Castell de Mur, Llimiana, Gavet de la Conca, Isona i Conca Dellà i Tremp.

Procés de millora continuat, recomanacions i avaluació cada 4 anys

La concessió del certificat de Destí Starlight s'entén com una etapa d'un procés de millora continua tant pel que fa a la qualitat i coherència del producte turístic, com a la necessitat de preservar la qualitat dels cels nocturns i la protecció dels recursos associats. Així, la concessió de la certificació s'estableix per un període de quatre anys, revisable després d'una nova auditoria de comprovació de l'evolució de l'indret i del compliment de les recomanacions que la Fundació Starlight emet en l'informa de les auditories realitzades.

Algunes d'aquestes recomanacions són les següents:

- Fer el seguiment continu dels paràmetres de la qualitat del cel: nitidesa, transparència, brillantor, etc.
- Desenvolupar un sistema d'indicadors del Destí Starlight que inclogui els de la qualitat del cel i els de l'ús i la percepció dels visitants.
- Concretar i desenvolupar el Pla d'Acció del Destí Starlight en el marc del Pla de Desenvolupament Sostenible del Turisme Montsec 2020.
- Definir els criteris que hauran de guiar l'ús de la marca i la imatge Montsec ja existent, en la variant de qualitat astroturística.
- Dur a terme accions informatives i formatives sobre prevenció de la contaminació lumínica adreçades a tècnics municipals, responsables de projectes turístics, etc., així com mantenir les accions educatives i formatives dirigides a la població local i als col·legis pel que fa a la qualitat del cel i a la importància de la seva preservació.

- Establir acords de cooperació amb altres destins Starlight, amb accions conjuntes en xarxa de promoció i d'oferta.
- Potenciar els sistema d'informació amb la incorporació d'eines de comunicació de nova generació (apps per a smartphones i tablets, codis QR, geolocalitzacions, realitat augmentada, etc.)
- Fomentar l'observació del cel nocturn en altres zones del destí mitjançant la creació de miradors estel·lars, de manera que es deslocalitzin les tasques que fins ara només es porten a terme al Parc Astronòmic Montsec.
- Consolidar la Comissió de Seguiment del Montsec com a ens de promoció i consens d'estratègies i projectes turístics.

Onze municipis del Montsec integraran la tercera Reserva Starlight del món

L'altre anunci que ha fet públic Francisco Sánchez ha estat l'atorgament de la distinció de Reserva Starlight a una àrea del Montsec, un cop finalitzat el procés d'avaluació de les auditories efectuades els darrers mesos.

La Reserva Starlight del Montsec està a l'interior de la zona de delimitació de Destí Turístic i comprèn de manera total o parcial el territori d'onze municipis. Els de la Noguera són Àger, Camarasa, Les Avellanes i Santa Linya, Alòs de Balaguer i Vilanova de Meià; els del Pallars Jussà són els sis que també s'han inclòs en l'àmbit del Destí Turístic Starlight i que es detallen més amunt.

Les Reserves Starlight consisteixen en espais naturals amb un grau encara major quant a qualitat del cel nocturn i accés a la llum dels estels, així com una major exigència i compromís per a la defensa d'aquests elements.

El Montsec es converteix en la tercera Reserva Starlight al món. També ho són l'illa de La Palma i el llac Tekapo (Nova Zelanda).

Impuls al “turisme del coneixement”

La certificació Starlight del Montsec com a Destí Turístic i com a Reserva representa un impuls per a les potencialitats de la zona a l'hora de configurar una oferta turística de qualitat diferenciada al voltant dels elements específics del Montsec, especialment del seu cel, un dels deu més privilegiats del món per a l'observació astronòmica. Administracions, entitats i iniciativa privada

treballen conjuntament des de fa temps per posar les bases del “turisme del coneixement”.

El Consorci del Montsec va posar en marxa el procés de sol·licitud per a que la serralada pogués optar a ser declarada Destí Turístic Starlight i Reserva Starlight ara fa un any. A partir de llavors es va iniciar un procés de recopilació molt exhaustiva de dades sobre la qualitat del cel nocturn del Montsec, una auditoria turística a càrrec d'ens avaluadors independents i una altra auditoria científica i astronòmica.

En el procés de recollida de dades tècniques i científiques per a les auditories hi ha col·laborat econòmicament la Diputació de Lleida. També hi ha col·laborat la Direcció General de Qualitat Ambiental, del Departament de Territori i Sostenibilitat, pel que fa a les mesures contra la contaminació lumínica; el Servei Meteorològic de Catalunya, amb informes sobre les dades meteorològiques del Montsec; l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya, que ha facilitat dades de qualitat d'imatge astronòmica; i el Consejo Superior de Investigaciones Científicas, amb informes sobre la qualitat de l'aire.

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, ha resolt fixar l'Observatori Astronòmic del Montsec com a punt de referència, figura màxima de protecció contra la contaminació lluminosa, per a la preservació de l'excel·lent qualitat del cel nocturn de la serralada del Montsec. Aquesta [resolució](#), publicada avui al Diari Oficial de la Generalitat, protegeix tant l'observatori com els 16 municipis de la seva àrea d'influència, amb una superfície de 1.600 km²: Àger, Alòs de Balaguer, Artesa de Segre, les Avellanes i Santa Linya, la Baronia de Rialb, Camarasa, Foradada, Os de Balaguer, Ponts, Vilanova de Meià, Castell de Mur, Gavet de la Conca, Isona i Conca Dellà, Llimiana, Ivars de Noguera i Sant Esteve de la Sarga.

Preservats els 1.600 km² de l'entorn de l'Observatori Astronòmic, amb el cel nocturn més fosc de Catalunya

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, va fixar a principis de mes l'Observatori Astronòmic del Montsec com a punt de referència, figura màxima de protecció contra la contaminació lluminosa, per a la preservació de l'excel·lent qualitat del cel nocturn de la serralada del Montsec. Les zones d'especial valor astronòmic o natural es protegeixen enfront de la contaminació lluminosa de manera específica per garantir la preservació de la biodiversitat i assegurar que es mantinguin unes condicions de fosc natural que permetin l'observació del firmament en

les millors condicions. Aquestes zones d'especial valor són els anomenats punts de referència.

La col·laboració del Departament de Territori i Sostenibilitat amb l'antic Consorci del Montsec i els consells comarcals de la Noguera i del Pallars Jussà ha permès dur a terme una important renovació de l'enllumenat públic de la zona durant els últims 10 anys, amb una inversió a les instal·lacions d'uns 2 milions d'euros, dels quals 800.000 € han estat subvencionats pel Departament. Aquesta inversió ha comportat una millora de la qualitat del medi nocturn. L'última campanya de mesures de la qualitat del cel del Montsec que ha fet el Departament de Territori i Sostenibilitat, corresponent a l'any 2012, constata que a les zones interiors no hi ha hagut empitjorament de les condicions en l'última dècada i que s'ha detectat una millora en alguns casos, fruit dels projectes de canvi d'enllumenat.

21 de març de 2013